

ТИПОВИЙ ПЛАН
підготовки суддів окружних адміністративних судів, призначених на посаду судді безстроково

№ п/п	Назва теми	Реко- мендо- вана трива- лість (год.)
	РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗДІЙСНЕННЯ ПРАВОСУДДЯ	44
1.	Практичні питання застосування Конституції України при здійсненні правосуддя. Конституційно-правові засади здійснення правосуддя в Україні. Постанова Пленуму Верховного Суду України №9 від 01.11.1996р. «Про застосування Конституції України при здійсненні правосуддя». Рішення Конституційного Суду України в судовій практиці.	4
2.	Європейська система захисту прав людини. Застосування Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практики Європейського суду з прав людини адміністративними судами України. Статті 6, 8-11, 13, 14, ст.1-3 Першого протоколу до Конвенції. Правові позиції Європейського суду з прав людини, викладені в рішеннях ЄСПЛ, які набули статусу остаточних. Закон України “Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини”. Практичне застосування рішень ЄСПЛ в адміністративному судочинстві.	4
3.	Застосування міжнародних договорів при здійсненні правосуддя. Гаазькі конвенції, стороною яких є Україна. Застосування договорів про правову допомогу з іншими державами. Застосування інших міжнародних договорів, обов’язкових для України. Вимоги Інструкції про порядок виконання місцевими судами правової допомоги в цивільних справах (щодо вручення документів, отримання доказів та визнання і виконання судових рішень, затвердженої наказом МЮ України, ДСА України від 27.06.2008 року № 1092/5/54). Проблемні питання, які виникають при застосуванні міжнародних договорів та застосуванні законодавства інших держав.	4
4.	Визнання та виконання рішень іноземних судів в Україні. Проблемні питання, які виникають при виконанні рішень іноземних судів.	2
5.	Застосування в роботі судів першої інстанції постанов Пленуму Верховного Суду України та пленумів вищих	2

	спеціалізованих судів. Узагальнення судової практики як засіб вдосконалення судової діяльності. Методика вивчення та застосування на практиці узагальнень судової практики. Інформаційні листи вищих спеціалізованих судів, їх роль в роботі судів першої інстанції. Питання визначення єдиної практики вирішення адміністративних справ судами першої, апеляційної та касаційної інстанцій.	
6.	Методологія тлумачення і застосування нормативно-правових актів (способи, особливості застосування). Застосування аналогії права та аналогії закону в адміністративному судочинстві.	4
7.	Комунікації в судовій владі. Проблеми підвищення авторитету судової влади в українському суспільстві. Судова влада та ЗМІ: забезпечення об'єктивного і неупередженого висвітлення діяльності суду. Моделювання проведення в залі судового засідання фото- і кінозйомки, відео-, звукозапису із застосуванням стаціонарної апаратури, а також транслявання судового засідання по радіо і телебаченню. Прес-секретар суду адміністративної юрисдикції. Взаємодія судів з громадськістю (щодо роботи довідкових бюро, розробки інформаційних листів чи прес-релізів, проведення інших інформаційних заходів з підвищення рівня поінформованості українського суспільства про адміністративні суди та їхні функції).	4
8.	Тайм-менеджмент: методи планування робочого часу судді. Психологічні та суспільні фактори, їх вплив на роботу судді. Психологічні аспекти розгляду окремих категорій справ. Судове засідання як комунікативний процес. Складні учасники процесу, методи поведінки з ними. Засоби оптимізації міжособистісних стосунків судді з працівниками та відвідувачами суду. Розвинення навичків управління конфліктами. Запобігання ефекту професійної деформації та професійного вигорання.	4
9.	Антидискримінаційне законодавство та практика його застосування.	2
10.	Впровадження принципу гендерної рівності в діяльність судів. Конвенція ООН про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок. Закон України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» від 8.09.2005 р. № 2866-IV (зі змінами, внесеними згідно із Законом № 4719-VI від 17.05.2012 р.). Подолання гендерних стереотипів.	4
11.	Позасудові методи вирішення спорів (медіація) в адміністративному судочинстві.	4
12.	Використання технічних засобів у роботі суду. Ведення загального та судового діловодства в КП «Документообіг загальних судів». Автоматизована система документообігу суду. Положення про автоматизовану систему документообігу суду, затверджене рішенням Ради суддів України від 26.11.2010 р. № 30. Організація роботи по запровадженню в місцевих та апеляційних судах загальної юрисдикції обміну електронними документами між судом та учасниками судового процесу із застосуванням автоматизованої системи документообігу суду відповідно до Тимчасового регламенту обміну електронними документами між судом та учасниками процесу від 07.09.2012 № 105.	4
	РОЗДІЛ 2. СУДОУСТРІЙ І СТАТУС СУДДІВ. РЕФОРМУВАННЯ СУДОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ.	14
13.	Основні положення Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 7 липня 2010 року, питання його застосування. Напрямки реформування судової системи. Суддя окружного адміністративного суду та його	2

	повноваження. Принцип незалежності судді та його гарантії. Забезпечення особистої безпеки і державний захист як гарантія незалежності судді. Статус судді в правовій державі (європейський та національний досвід). Суддівське самоврядування: загальні засади, організаційні форми, порядок здійснення суддівського самоврядування.	
14.	Дисциплінарна відповідальність суддів. Підстави та порядок застосування до суддів дисциплінарної відповідальності. Вища кваліфікаційна комісія суддів України. Відповідальність судді за порушення присяги та вимог щодо несумісності. Оскарження рішення в дисциплінарній справі стосовно судді. Вища рада юстиції: повноваження та їх здійснення в порядку, визначеному Законом.	4
15.	Антикорупційне законодавство: міжнародні стандарти та їх запровадження в Україні. Застосування Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції». Відповідальність суддів за вчинення корупційного правопорушення.	2
16.	Мистецтво бути суддею: особистісна та процесуальна етика. Бангалорські принципи поведінки суддів. Кодекс професійної етики судді. Етика поведінки судді в особистому житті. Етичні аспекти при формуванні професійних навичок. Дотримання судьями принципів та норм суддівської етики як складова підвищення авторитету судової влади. Наслідки порушення морально-етичних принципів поведінки судді. Риторика та ораторське мистецтво судді.	4
17.	Стратегічний план розвитку судової влади в Україні на 2013-2015 рр. Кращий світовий досвід організації та діяльності судів та перспективи його впровадження в Україні.	2
	РОЗДІЛ 3. АДМІНІСТРАТИВНЕ СУДОЧИНСТВО	40
18.	Адміністративна юрисдикція. Проблеми розмежування компетенції між адміністративними, господарськими та загальними судами. Питання підсудності адміністративних справ. Правові позиції вищих судових інстанцій з цих питань. Зарубіжний досвід з цих питань.	4
19.	Вирішення спорів щодо адміністративних договорів: практичні питання.	2
20.	Строки в адміністративному судочинстві з врахуванням практики Європейського суду з прав людини. Строки звернення в адміністративних справах та правові наслідки їх пропущення, поновлення таких строків. Дотримання розумних строків розгляду адміністративних справ.	2
21.	Докази та доказування в адміністративному судочинстві. Дослідження письмових та речових доказів. Оцінка письмових доказів при розгляді спорів про оскарження та скасування податкових повідомлень.	2
22.	Судові витрати. Відстрочення та розстрочення судових витрат, зменшення їх розміру або звільнення від їх оплати. Розподіл судових витрат між сторонами. Повернення судових витрат. Застосування Закону України «Про судовий збір». Відкриття провадження в адміністративній справі та підготовка справи до розгляду. Судові виклики та повідомлення. Електронний суд. Попереднє судове засідання: порядок його проведення, мета та завдання. Судові доручення. Порядок забезпечення адміністративного позову. Проблеми, які виникають при зміні позовних вимог. Судові рішення за наслідками підготовчого провадження.	2
23.	Учасники адміністративного процесу, їхні права та обов'язки. Представництво в адміністративних справах. Вирішення питань складу суду та відводів в адміністративному судочинстві.	4

24.	Судовий розгляд адміністративної справи. Особливості письмового провадження. Особливості розгляду справ в порядку скороченого провадження. Відкладення розгляду справи або оголошення перерви в її розгляді. Залишення позовної заяви без розгляду. Зупинення, закриття провадження в адміністративній справі.	2
25.	Управління судовим процесом. Спілкування зі сторонами, які необізнані з вимогами судового процесу. Правові засоби попередження та припинення тиску на суддів з боку учасників процесу або інших осіб з метою вплинути на хід або результати розгляду судової справи.	2
26.	Особливості судових експертиз. Питання їх призначення і проведення. Напрямки розвитку судової експертизи. Експертизи в адміністративних справах. Призначення і проведення експертиз, у тому числі: будівельно-технічних, товарознавчих, авто-технічних та інших. Обов'язкове призначення експертизи.	2
27.	Заходи процесуального примусу. Підстави і порядок застосування заходів процесуального примусу, види процесуального примусу. Складання протоколу про адміністративне правопорушення, передбачене ст. 185-3 КУпАП.	4
28.	Застосування критеріїв оцінки правомірності діяльності адміністративних органів. Адміністративна процедура.	4
29.	Мистецтво правового письма та процесуального документування. Види судових рішень в адміністративних справах та вимоги до їх форми та змісту. Практика винесення судами окремих ухвал у справах адміністративного судочинства. Написання судових рішень в адміністративних справах. Неюридичні критерії якісного судового рішення (своєчасність, чіткість, вмотивованість, чітка мова, доступний стиль тощо). Виправлення опісок і очевидних арифметичних помилок у судовому рішенні. Роз'яснення судового рішення.	4
30.	Способи захисту порушених прав, свобод та інтересів в адміністративному судочинстві.	2
31.	Перегляд судових рішень в адміністративних справах. Підстави і порядок провадження за нововиявленими обставинами.	2
32.	Процесуальні питання, пов'язані з виконанням судових рішень. Відстрочення та розстрочення виконання судових рішень. Судовий контроль за виконанням судових рішень в адміністративних справах.	2
РОЗДІЛ 4. ОСОБЛИВОСТІ РОЗГЛЯДУ ОКРЕМИХ КАТЕГОРІЙ АДМІНІСТРАТИВНИХ СПРАВ		74
33.	Особливості розгляду спорів щодо оскарження підзаконних нормативно-правових актів. Відмінність нормативно-правового акта від правового акта індивідуальної дії.	2
34.	Особливості провадження у справах за зверненнями Служби безпеки України щодо накладення арешту на активи, що пов'язані із фінансуванням тероризму та стосуються фінансових операцій, зупинених відповідно до рішення, прийнятого на підставі резолюцій Ради Безпеки ООН, зняття арешту з таких активів та надання доступу до них.	2
35.	Особливості провадження у справах з приводу реалізації державної політики у сфері економіки (господарської діяльності, захисту економічної конкуренції, державного регулювання цін і тарифів, здійснення державних закупівель). Особливості розгляду справ у спорах щодо державної реєстрації речових прав на нерухоме майно.	2
36.	Особливості розгляду адміністративних спорів, пов'язаних із застосуванням податкового законодавства. Вирішення	4

	спорів, пов'язаних з реєстрацією податкових накладних в ЄРПН.	
37.	Особливості розгляду адміністративними судами справ за участю органів державної податкової служби (спеціалізований семінар).	4
38.	Особливості розгляду адміністративних спорів, пов'язаних із застосуванням митного законодавства.	4
39.	Особливості розгляду адміністративних спорів, пов'язаних із земельними правовідносинами. Підсудність адміністративним судам спорів, що виникають із земельних правовідносин. Визнання недійсними актів індивідуальної дії та рішень колегіальних органів при вирішенні земельних спорів.	6
40.	Особливості розгляду адміністративних спорів щодо надання (ненадання) адміністративних послуг.	4
41.	Особливості розгляду адміністративних спорів за участю обласних, Київської та Севастопольських міських рад.	2
42.	Особливості розгляду адміністративних спорів між суб'єктами владних повноважень.	4
43.	Особливості розгляду адміністративними судами справ, пов'язаних з виборчим процесом і процесом референдуму.	4
44.	Особливості розгляду адміністративних спорів з відносин публічної служби (спеціалізований семінар).	4
45.	Особливості розгляду адміністративних спорів щодо статусу іноземців, осіб, без громадянства, біженців, осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту.	6
46.	Особливості розгляду адміністративних спорів щодо захисту прав на свободу мирних зібрань і свободу об'єднань.	4
47.	Особливості розгляду адміністративних справ за зверненням суб'єкта владних повноважень у випадках, визначених законом.	2
48.	Особливості розгляду і вирішення адміністративних справ за зверненнями громадян до суб'єкта владних повноважень у зв'язку з порушенням вимог Законів України «Про звернення громадян», «Про доступ до публічної інформації».	2
49.	Особливості розгляду справ про визнання протиправними рішень, дій чи бездіяльності органів прокуратури, міліції, державної пенітенціарної служби.	2
50.	Особливості розгляду адміністративних спорів щодо правовідносин у сфері державного регулювання ринків фінансових послуг.	2
51.	Особливості розгляду спорів між органами Пенсійного фонду, фондами соціального забезпечення.	2
52.	Особливості розгляду справ з приводу рішень, дій або бездіяльності державної виконавчої служби. Застосування Закону України «Про гарантії держави щодо виконання судових рішень».	2
53.	Практика застосування Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг».	2
54.	Особливості розгляду справ щодо оскаження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень, які здійснюють реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців, майнових прав та прав інтелектуальної власності, актів цивільного стану фізичних осіб.	4
55.	Особливості розгляду спорів у сфері містобудування, планування і забудови територій, архітектурної діяльності.	2

56.	Особливості розгляду адміністративних справ, що виникають з правовідносин щодо охорони довкілля.	2
57.	Особливості провадження у справах щодо підтвердження обґрунтованості вжиття суб'єктами владних повноважень заходів реагування під час здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності. Правові позиції ВСУ та ВАСУ щодо застосування заходів реагування у сфері державного нагляду (контролю).	2?
58.	Особливості розгляду адміністративних справ з питань звернення до суду, суддів та органів суддівського самоврядування.	2?
	Відвідування судових засідань у Вищому адміністративному суді України.	12
	Всього:	184